

Zoologie obratlovců – Ptáci IX (2)

Řád: pěvci (Passeriformes)

Čeledi: pěnicovití (Sylviidae), strízlíkovití (Troglodytidae), brhlíkovití (Sittidae), šoupálkovití (Certhiidae), špačkovití (Sturnidae), drozdovití (Turdidae)

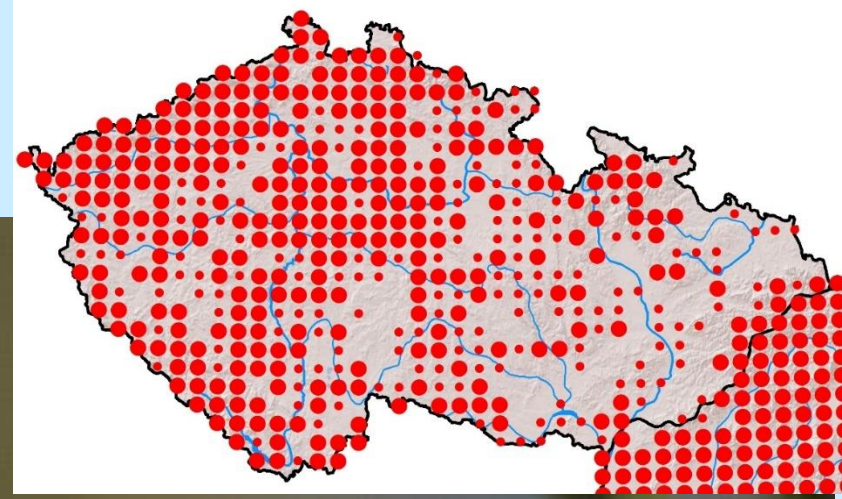
Čeled': Pěnicovití - *Sylviidae*

Znaky:

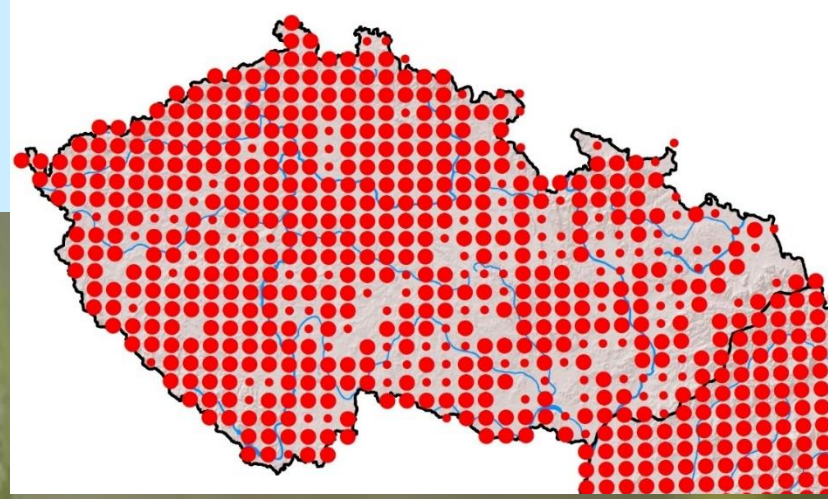
- Hlavně Eurasie a Afrika, méně i v Austrálii, Severní a Jižní Americe, mnozí tažní.
- 362 druhů, v ČR 29 druhů (20 hnízdících)
- 9 - 16 cm, 5 - 20 g
- Lesy, porosty křovin, mokřady
- Potrava: hlavně hmyz sbíraný z listí
- Ocas středně dlouhý až dlouhý a zaoblený
- Zobák středně velký a špičatý
- Skrytý způsob života, mnoho druhů nápadně zpívá
- Hnízdí nízko v křovinách nebo bylinné vegetaci, 2 - 7 vajec, inkubace 12 – 14 dní, mláďata krmivá, 1 - 2 hnízdění.

Cvrčilka zelená (*Locustella naevia*), c. říční (*L. fluviatilis*), c. slavíková (*L. luscinioides*), rákosník proužkovaný (*Acrocephalus schoenobaenus*), r. zpěvný (*A. palustris*), r. obecný (*A. scirpaceus*), r. velký (*A. arundinaceus*), sedmihlásek hajní (*Hippolais icterina*), pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*), p. pokřovní (*S. curruca*), p. hnědokřídla (*S. communis*), p. slavíková (*S. borin*), p. černohlavá (*S. atricapilla*), budníček zelený (*Phylloscopus trochiloides*), b. lesní (*P. sibilatrix*), b. menší (*P. collybita*), b. větší (*P. trochilus*), králíček obecný (*Regulus regulus*), k. ohnivý (*R. ignicapillus*).

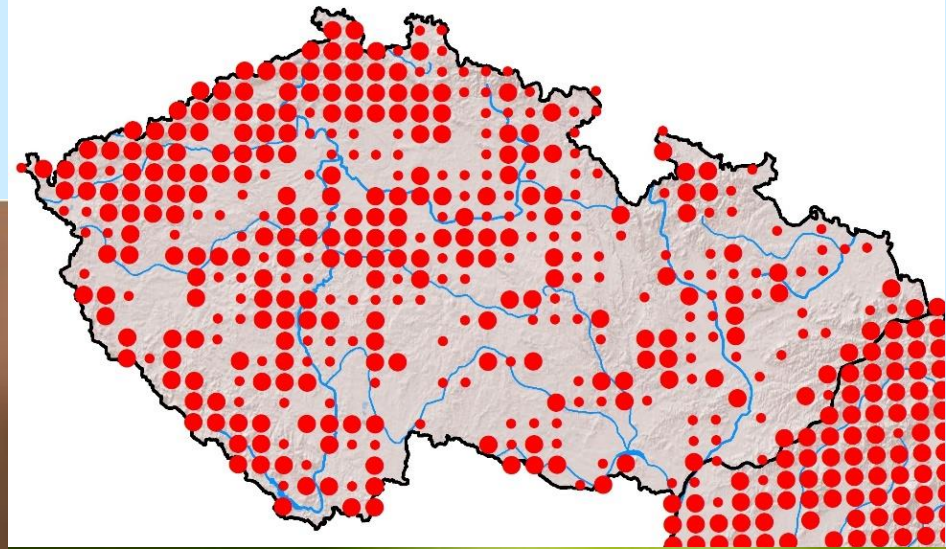
Budníček větší
(*Phylloscopus trochilus*)

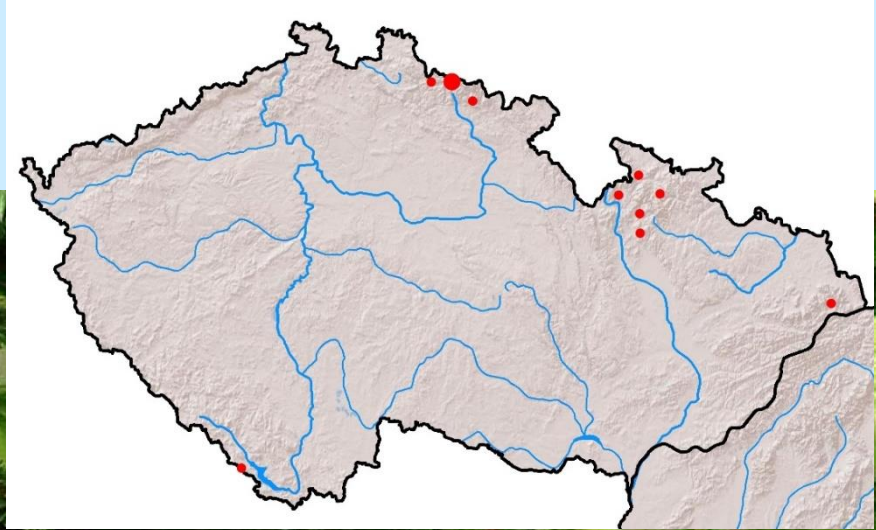
Budníček menší
(Phylloscopus collybita)

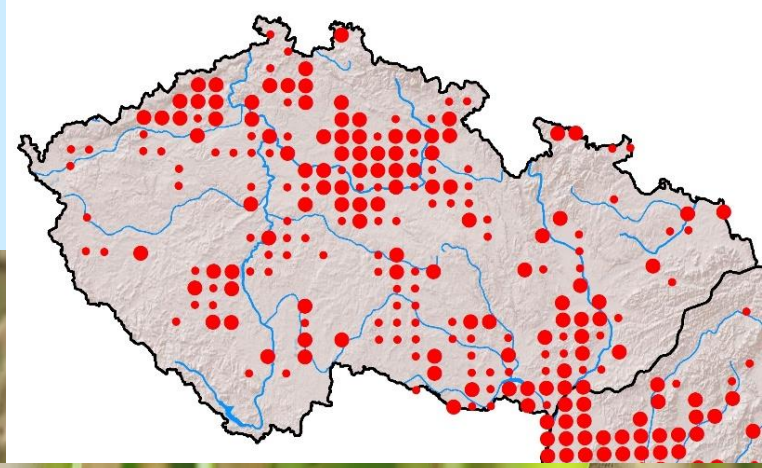
Budníček lesní
(*Phylloscopus sibilatrix*)

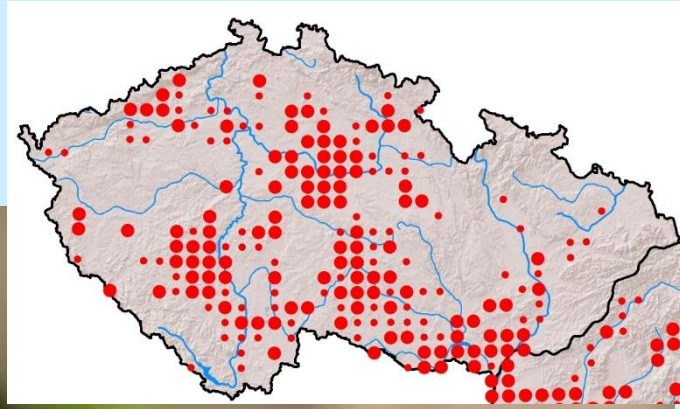
Budníček zelený
(*Phylloscopus trochiloides*)

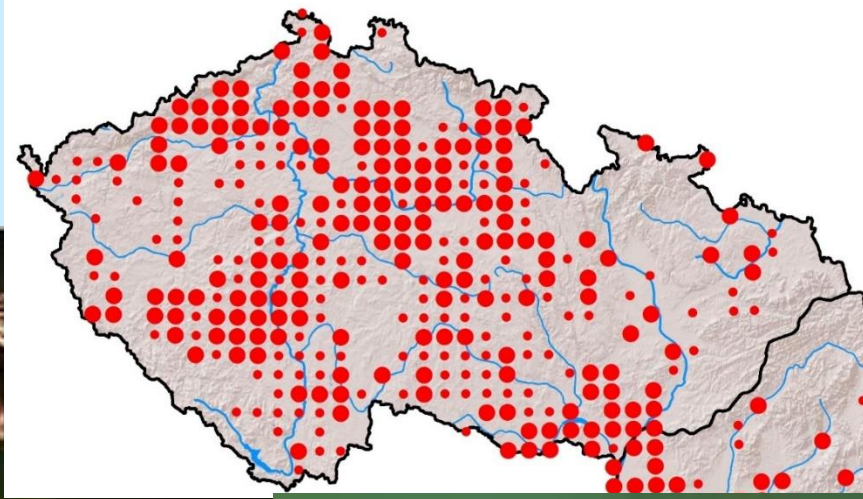
Rákosník velký (*Acrocephalus arundinaceus*)

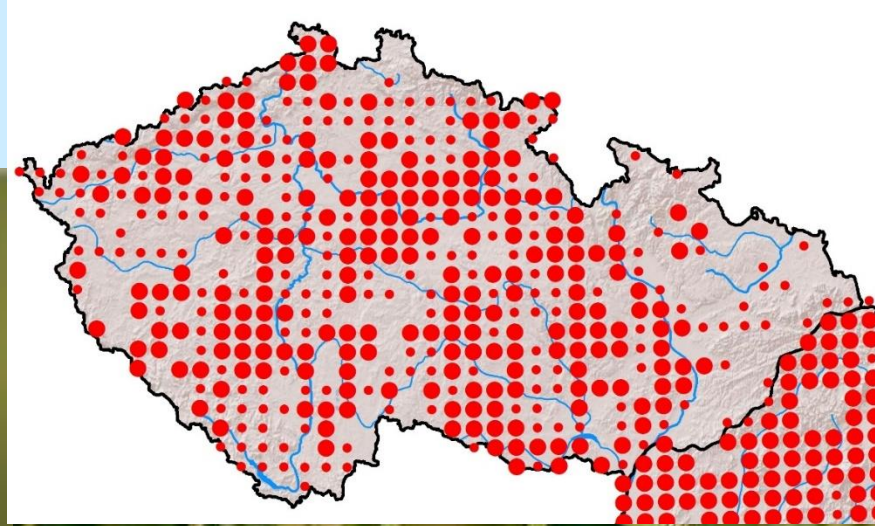
Rákosník proužkovaný (*Acrocephalus schoenobaenus*)

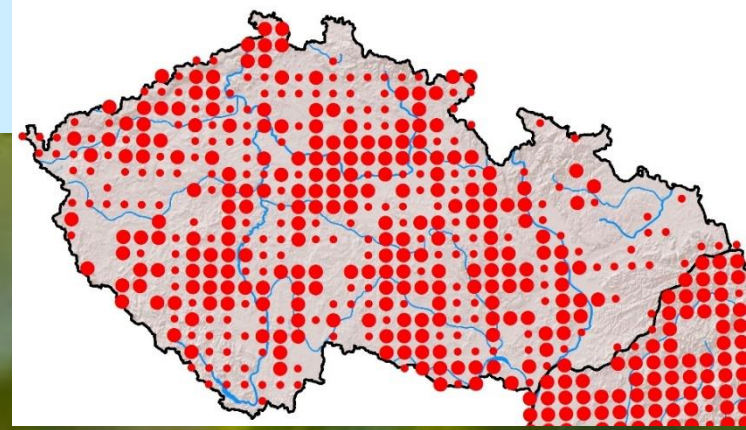
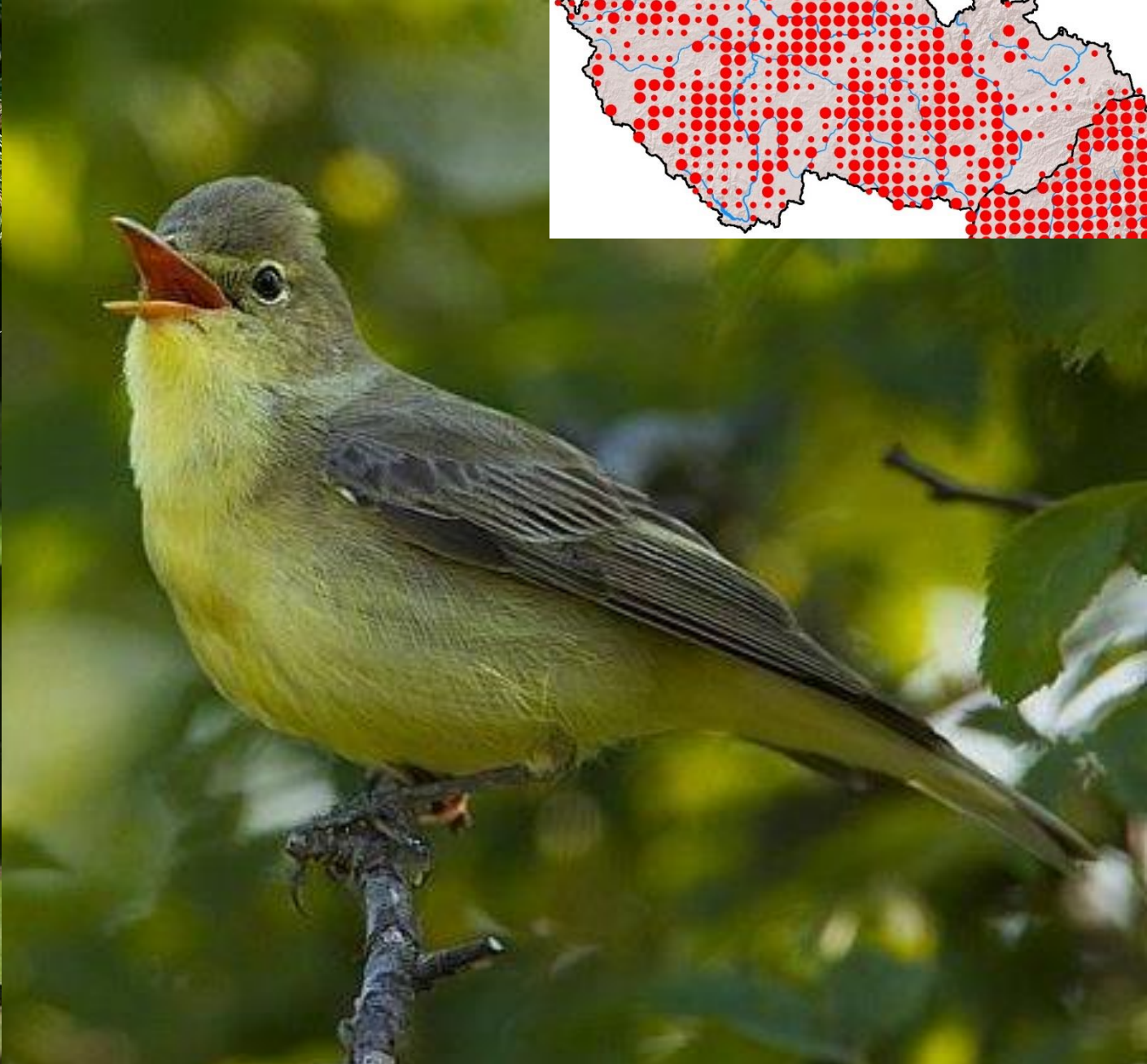
Rákosník obecný (*Acrocephalus scirpaceus*)

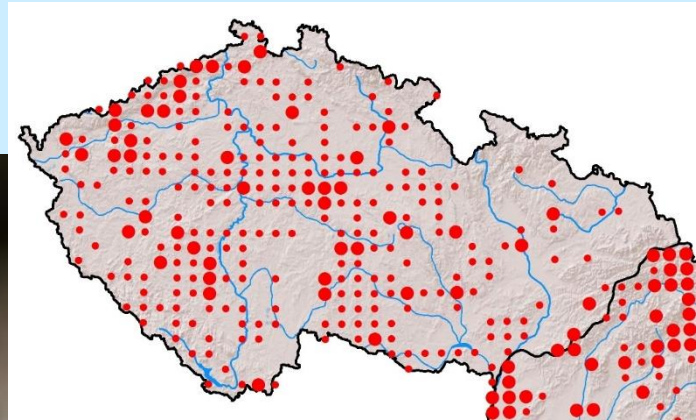
Rákosník zpěvný
(*Acrocephalus palustris*)

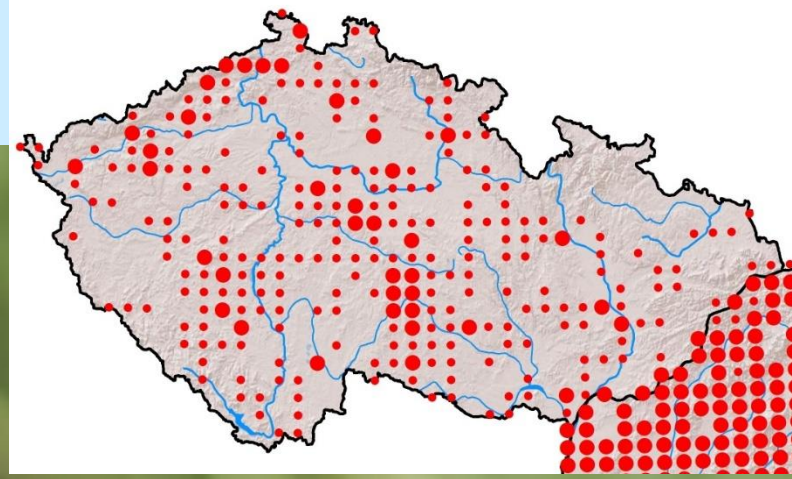
Sedmihlásek hajní (*Hippolais icterina*)

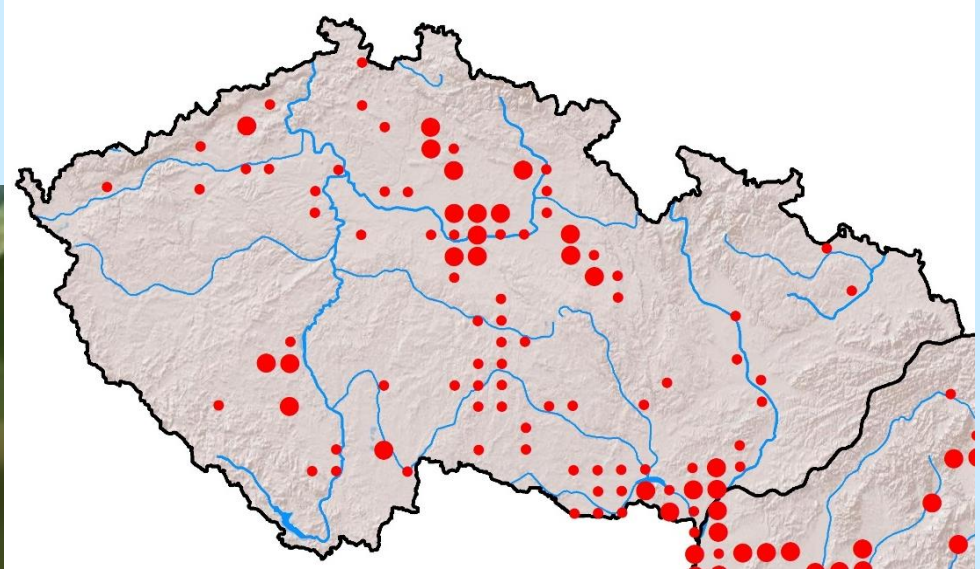
Cvrčilka zelená (*Locustella naevia*)

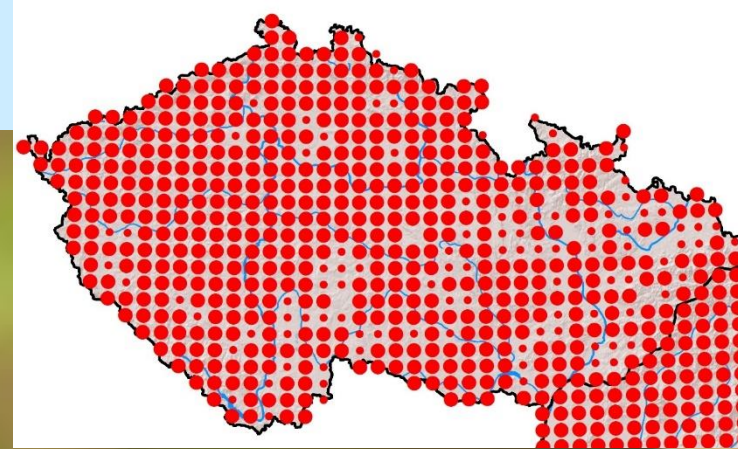
Cvrčilka říční (*Locustella fluviatilis*)

Cvrčilka slavíková
(Locustella luscinioides)

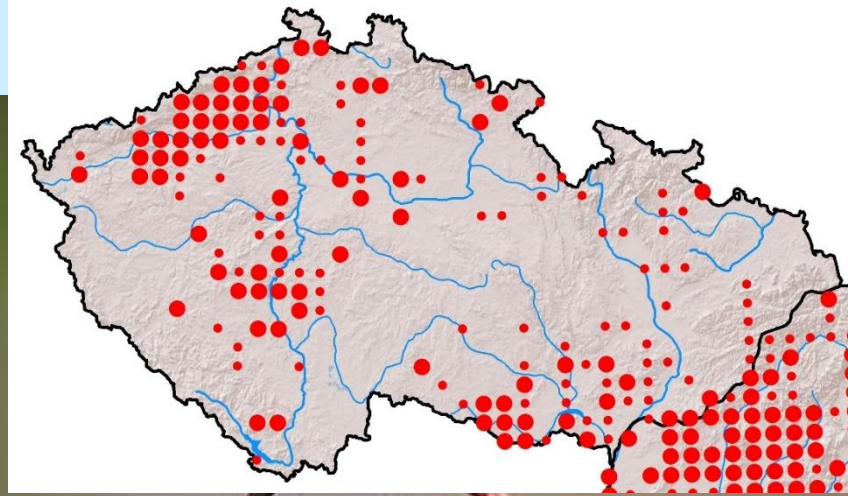
Pěnice černohlavá (*Sylvia atricapilla*)

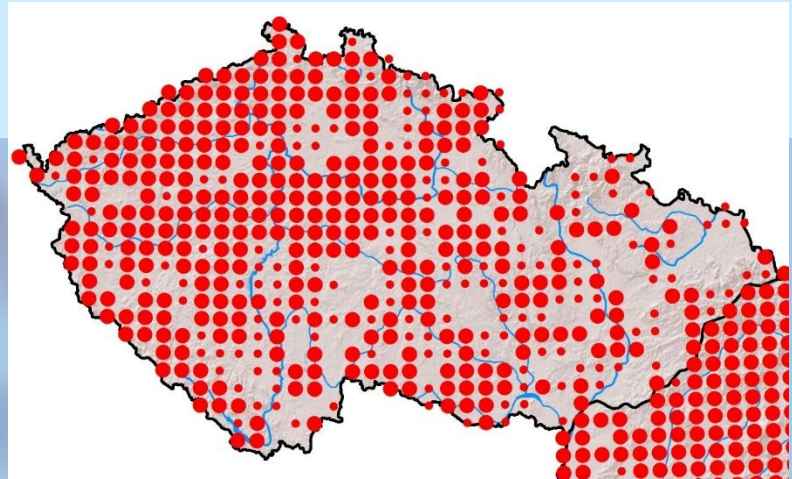
Pěnice slavíková (*Sylvia borin*)

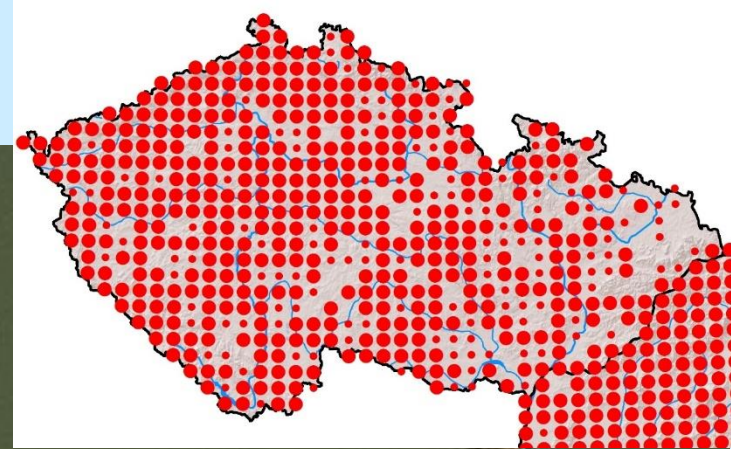
Pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*)

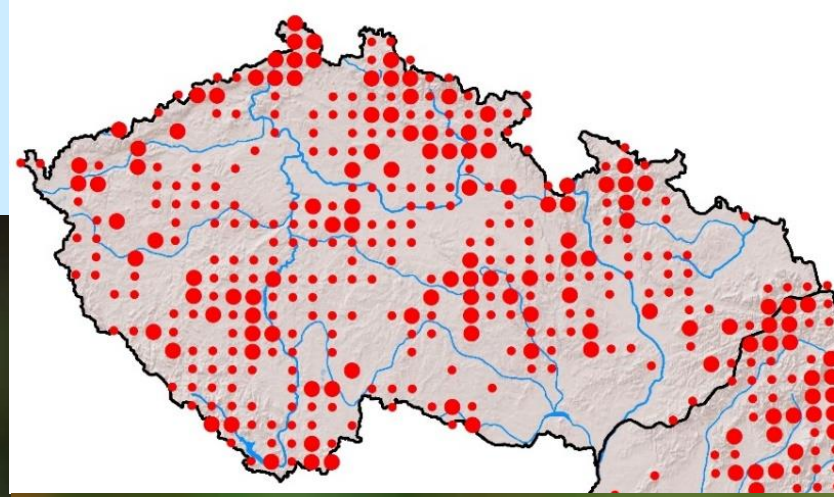
Pěnice pokřovní (*Sylvia curruca*)

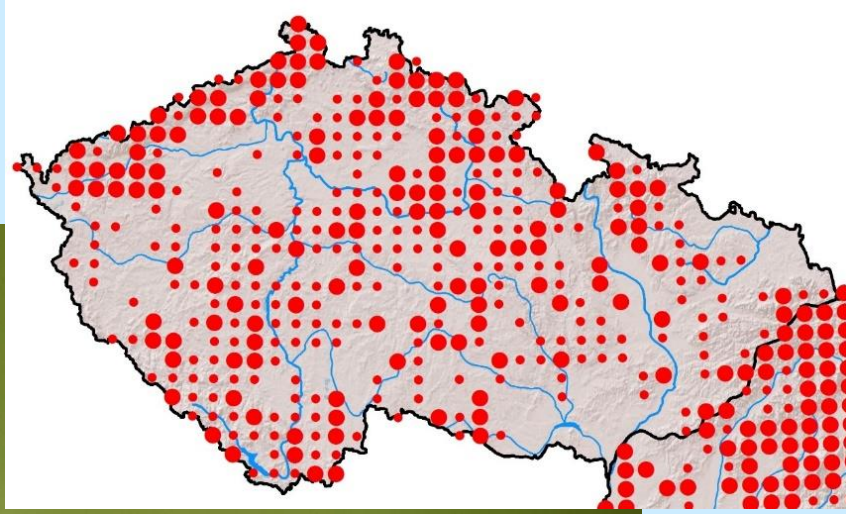
Pěnice hnědokřídlá (*Sylvia communis*)

Králíček ohnivý
(*Regulus ignicapillus*)

Králíček obecný
(*Regulus regulus*)

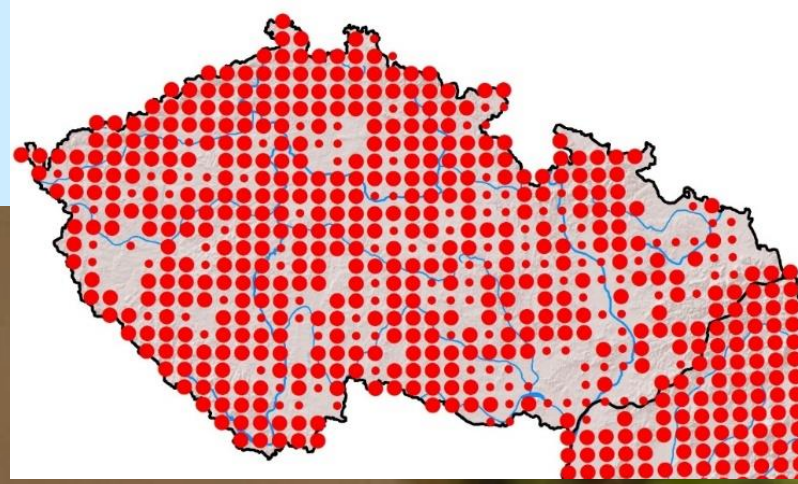
Čeled': Střízlíkovití - *Troglodytidae*

Znaky:

- Eurasie, Severní a Jižní Amerika, většinou stálí
- 69 druhů, v ČR 1 hnízdící druh
- 8 – 13 cm, 8 - 15 g
- Hustá nízká vegetace v nejrůznějších biotopech
- Potrava: drobní bezobratlí, především hmyz a pavouci
- Malé zavalité tělo s krátkými křídly a ocasem - bývá často vztyčený, rychlý přímý let
- Nohy delší se silnými chodidly
- Zobák dlouhý, tenký a špičatý
- Opeření většinou hnědé či šedé, stejné u samic a samců
- Samci hlasitě zpívají, velmi agresivně hájí teritorium
- Hnízdí jednotlivě v kupolovitém hníždě s postranním vchodem, 2 - 11 vajec, inkubace 12 – 20 dní, mláďata krmivá.

Střízlík obecný (*Troglodytes troglodytes*)

Střízlík obecný
(*Troglodytes troglodytes*)

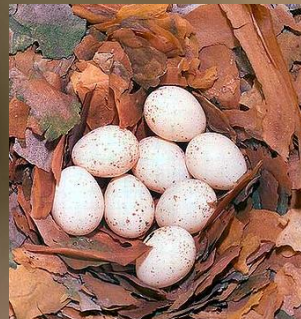
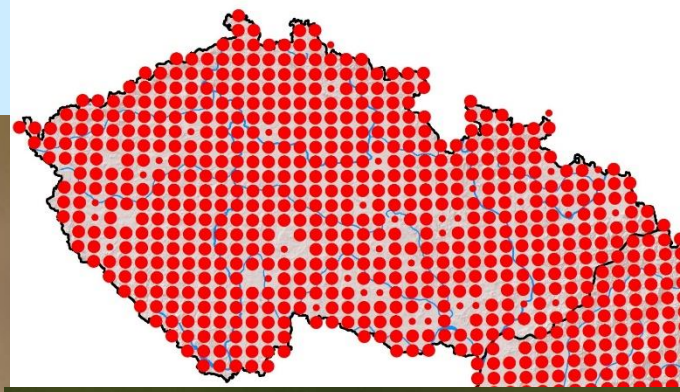
Čeled': Brhlíkovití - *Sittidae*

Znaky:

- Eurasie, Severní Amerika, Austrálie, stálí nebo potulní
- 25 druhů, v ČR 2 druhy (1 hnízdící)
- 10 - 20 cm, 10 - 60 g
- Lesy a skály
- Potrava: bezobratlí a semena, sbírají z kůry stromů, povrchu skal a listů
- Tělo podsadité, dovedou šplhat i hlavou dolů
- Zobák dlouhý, přímý nebo zahnutý, špičatý
- Nohy krátké a pevné, chodidla s dlouhými zahnutými silnými drápy
- Ocas krátký a hranatý a není využíván jako opora těla
- Křídla podlouhlá a špičatá, let ve vlnkách
- Samci větší a lépe vybarveni
- Silně teritoriální, někdy i přes zimu
- Hnízdí jednotlivě v dutinách stromů či skalních štěrbinách, vchod některé druhy zmenšují blátem, 4 - 10 vajec, inkubace 15 – 18 dní, mláďata krmivá, 1 hnízdění.

Brhlík lesní (*Sitta europaea*), zedníček skalní (*Tichodroma muraria*).

Brhlík lesní (*Sitta europaea*)

Zedníček skalní (*Tichodroma muraria*)

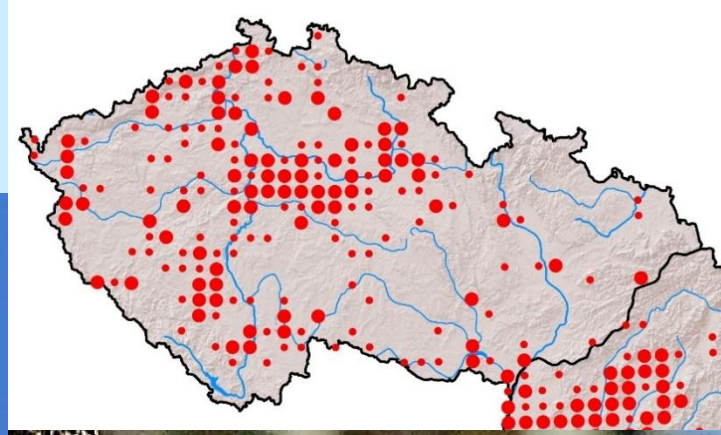
Čeled': Šoupálkovití - *Certhiidae*

Znaky:

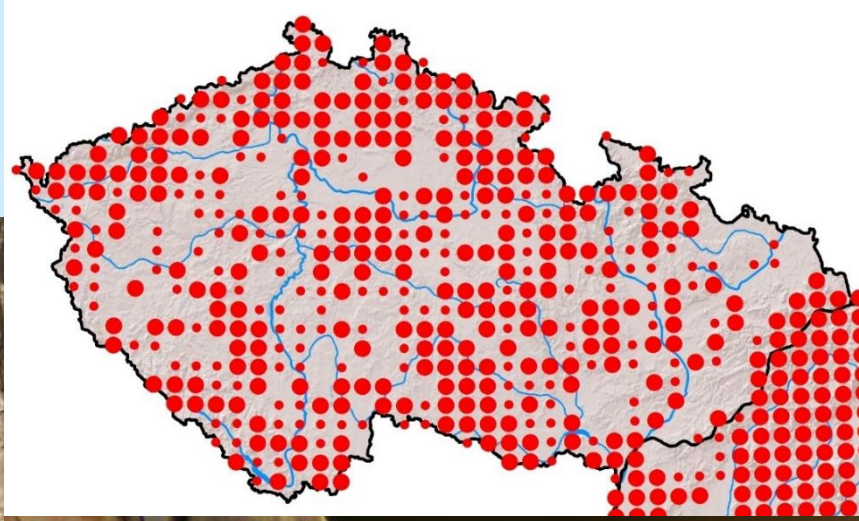
- Eurasie, Jižní a Severní Amerika, potulní
- 7 druhů, v ČR 2 hnízdící druhy
- 12 – 15 cm, 7 - 16 g
- Lesy
- Potrava: bezobratlí z kůry stromů
- Tělo štíhlé, zobák dlouhý, štíhlý, zahnutý a špičatý
- Nohy krátké s dlouhými prsty a zahnutými drápkami
- Ocas dlouhý a pevný se špičatými pery, je využíván při šplhání jako opora těla
- Křídla krátká, let rychlý
- Obě pohlaví stejně zbarvena
- Hnízdí jednotlivě pod kůrou nebo štěrbinách v kmeni, 5 - 6 vajec, inkubace 14 – 15 dní, mláďata krmivá, 1 - 2 hnízdění.

Šoupálek krátkoprstý (*Certhia brachydactyla*), š. dlouhoprstý (*C. familiaris*).

Šoupálek krátkoprstý
(*Certhia brachydactyla*)

Šoupálek dlouhoprstý (*Certhia familiaris*)

Čeled': Špačkovití - *Sturnidae*

Znaky:

- Eurasie, Afrika, zavlečení do Severní Ameriky a Austrálie, tažní nebo potulní
- 108 druhů, v ČR 2 druhy (1 hnízdící)
- 16 - 45 cm, 45 - 170 g
- Lesy, porosty křovin, stepi, intravilán
- Potrava: rostlinná i živočišná, živí se převážně na zemi
- Zobák dlouhý, silný a špičatý, lehce klenutý
- Nohy a chodidla pevná, silná, chůze po zemi
- Ocas krátký až středně dlouhý, hranatý
- Křídla špičatá, let přímý
- Obě pohlaví zbarvena stejně, šat mláďat často odlišný
- Hnízdí jednotlivě nebo v koloniích většinou v dutinách stromů, 3 - 7 vajec, inkubace 11 – 18 dní, mláďata krmivá, 1 - 2 hnízdění.

Špaček obecný (*Sturnus vulgaris*)

Špaček obecný (*Sturnus vulgaris*)

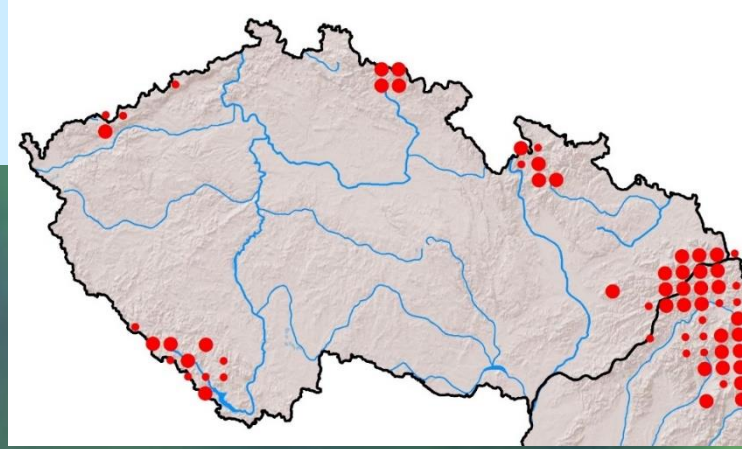
Čeled': Drozdovití - *Turdidae*

Znaky:

- Celosvětově kromě Antarktidy
- 328 druhů, v ČR 22 druhů (16 hnízdících)
- 11 - 13 cm, 8 - 220 g
- Různé prostředí – od lesů až po otevřené plochy
- Potrava: bezobratlí a plody (v zimě)
- Zobák dlouhý štíhlý a rovný, dobře vyvinuté vibrisy
- Nohy středně dlouhé až dlouhé
- Křídla středně dlouhá a slabě zašpičatělá, rychlý přímý let
- Ocas středně dlouhý až dlouhý
- Opeření u obou pohlaví stejné nebo rozdílné
- Většina výborní pěvci
- V zimě nebo za tahu se sdružují do hejn
- Hnízdí jednotlivě ve větvích stromů a křovin, v dutinách stromů, polodutinách skal a lidských obydlí i na zemi, 2 – 6 vajec, inkubace 12 – 15 dní, mláďata krmivá, 1 - 3 hnízdění.

Červenka obecná (*Erithacus rubecula*), slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*), s. tmavý (*L. luscinia*), s. modráček (*L. svecica*), rehek domácí (*Phoenicurus ochruros*), r. zahradní (*P. phoenicurus*), bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*), b. černohlavý (*S. torquata*), bělořit šedý (*Oenanthe oenanthe*), skalník zpěvný (*Monticola saxatilis*), kos horský (*Turdus torquatus*), k. černý (*T. merula*), drozd kvíčala (*T. pilaris*), d. zpěvný (*T. philomelos*), d. cvrčala (*T. iliacus*), d. brávník (*T. viscivorus*).

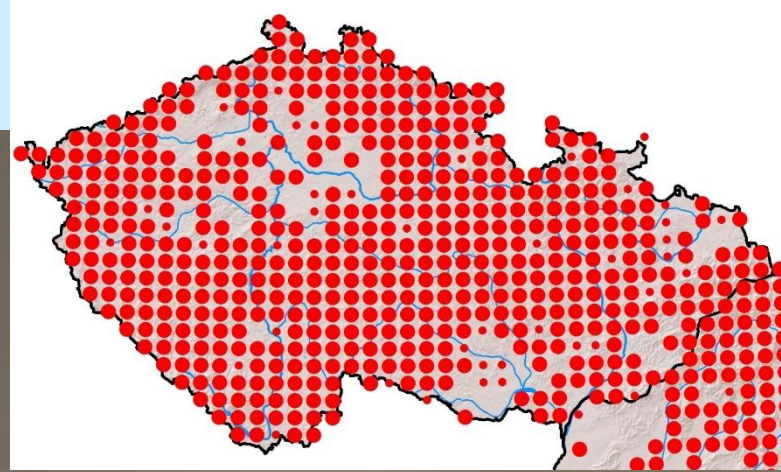
Kos horský (*Turdus torquatus*)

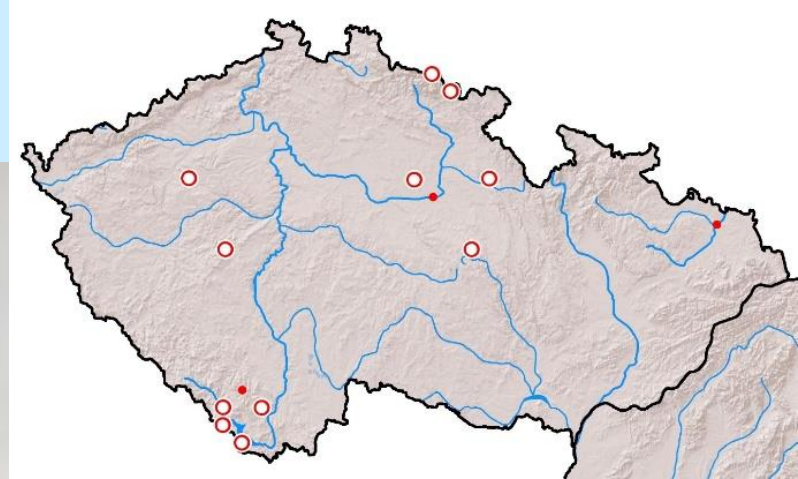
Kos černý (*Turdus merula*)

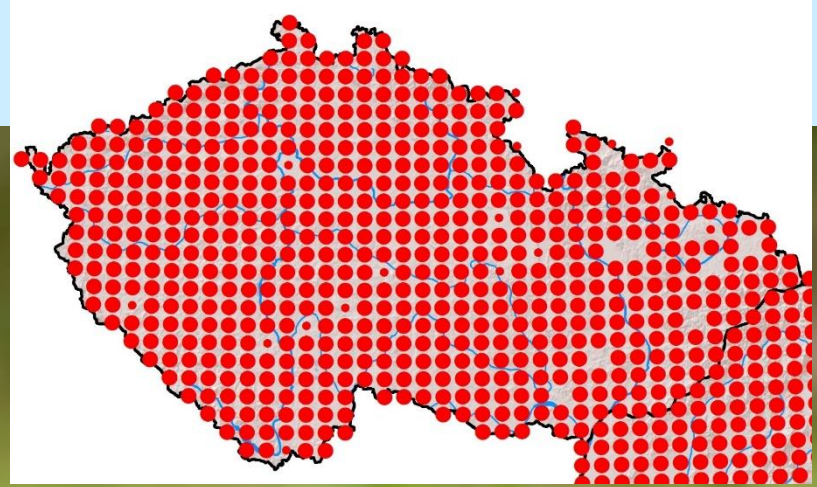
Drozd kvíčala (*Turdus pilaris*)

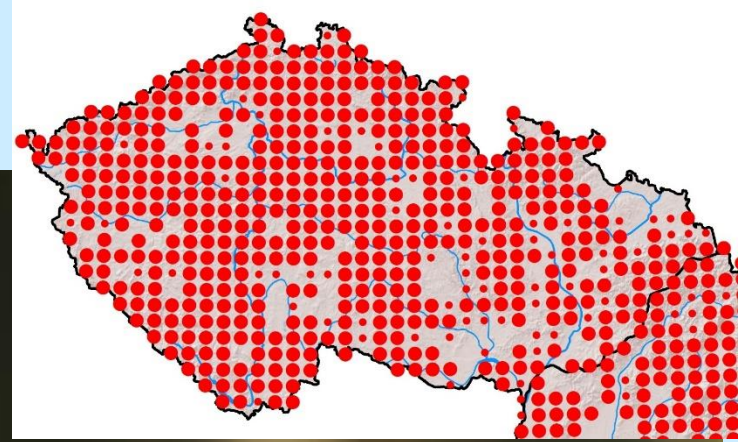
Drozd cvrčala (*Turdus iliacus*)

Drozd zpěvný (*Turdus philomelos*)

Drozd brávník (*Turdus viscivorus*)

Skalník zpěvný (*Monticola saxatilis*)

